

מטרייה ליום סגריר

ייפוי כוח מתמשך מאפשר לאדם לקבוע מראש כיצד יטופל רכושו אם לא יוכל לעשות זאת בעצמו > דניאל פסרמן, אבירם הנדל

על הרגישויות המשפחתיות הנלוות פעמים רבות להסדרים מעין אלה.

יתרון משמעותי של ייפוי הכוח המתמשך הוא העדר צורך במעורבות שיפוטית: לא עשייתו של ייפוי הכוח המתמשך, לא הפעלתו ולא השימוש בו מצריכים אישור של בית משפט או דיווח לרשות כלשהי. מדובר במנגנון פרטי, שהפעלתו נעשית בהתאם להוראותיו של עושה ייפוי הכוח, ללא צורך באישור נוסף של צדדים שלישיים.

יתרון בולט אחר של ייפוי הכוח המתמשך הוא שרידותו למשך 90 יום לאחר פטירת עורכו. כך, בפרק הזמן הקריטי שלאחר הפטירה ניתן להמשיך ולטפל באופן מוגבל ברכושו של מייפה הכוח, ולהבטיח את האינטרסים של היורשים בהתאם להנחיותיו.

ראוי לציין, כי המחוקק קבע מגבלות שמצמצמות את היקף הפעולות שייפוי הכוח המתמשך מאפשר למיופה הכוח לבצע (במיוחד בענייני עסקאות בנכסי מקרקעין, עסקאות בסכומי כסף גבוהים וכדומה), וזאת על מנת להימנע מניצול של הכלי המשפטי.

להשלמת התמונה יצוין, כי ייפוי כוח מתמשך אינו מחליף את הוראות חוק החולה הנוטה למות, המאפשר לאדם לקבוע הנחיות רפואיות מקדימות לגבי הטיפול הרפואי בו, בנסיבות בהן ייקבע שהוא "חולה הנוטה למות" בהתאם להוראות החוק.

תושב חוץ יכול לחתום על ייפוי כוח מתמשך על פי הוראות החוק הישראלי. ברם, ייפוי כוח שכזה יהיה כפוף מבחינה מהותית לשיטת המשפט במדינת התושבות של האדם, ובתנאי שמכשיר זה קיים בה. מצד שני, במקרים בהם אדם חתם על ייפוי כוח מתמשך במדינת התושבות הדירה והוא מעורב ניין שזה יוכר גם בישראל, הרי שבנסיבות מסוימות ניתן יהיה לבקש פסק דין הצהרתי לגבי תחולתו מבית המשפט בישראל. ●

ייפוי כוח מתמשך מאפשר לאדם להיערך מבעוד מועד להתדרדרות אפשרית במצבו, ולקבוע הסדרים מפורטים לטיפול בענייניו הרפואיים, הרכושיים או האישיים. באמצעות ייפוי הכוח מתמשך, יכול אדם להבטיח ניהול תקין ורציף של רכושו ועסקיו, גם אם חלילה מצבו הרפואי או התודעתי לא יאפשר לו לעשות כן בעצמו

ייפוי הכוח המתמשך הוא גמיש ומרובה אפשרויות. האדם הוא שקובע מראש את מנגנון הפעלת ייפוי הכוח, מי יהיו מיופיי הכוח, באלו תחומים יפעלו ולמי ידווחו ועוד. גמישות זו מאפשרת לתפור לכל אדם את ההסדר המתאים עבורו, העונה על צרכיו הרכושיים, הרפואיים והאישיים, כמו גם

אדם מבוגר לוקה ב"מחלה זחל-נית" דוגמת אלצהיימר. בתחילה, השפעתה של המחלה שולית, אך בהמשך המצב הולך ומחמיר. אותו אדם נכנס למעין "תקופת הדמומים" רפואית, עד שהוא מתקשה או אינו יכול כלל לטפל בענייניו.

בעבר, לתרחיש כזה היה פתרון אחד: פנייה לבית המשפט ומינוי אפוטרופוס לגופו ולרכושו של אותו אדם. אלא שמינוי אפוטרופוס הוא הליך עתיר בירוקרטיה, המחייב את האפוטרופוס במתן דיווחים וקבלת אישורים שוטפים לפעולותיו, ולעיתים קשה לדעת מתי נחצה "סף הדמומים" הרפואי המצדיק מינוי אפוטרופוס. מעבר לכך, ההליך עלול לארוך זמן כה רב, ויהיה לנטל על הטייפול היומיומי באדם הזקוק להסדרת ענייניו. בעבר, השפעתו של החולה על זהות האפוטרופוס שימונה לו, כמו גם על אופן פעולת האפוטרופוס והיקפו, היתה מוגבלת.

מגבלות אלו לא נעלמו מעיני המחוקק שהגיע למסקנה שיש להתאים את תנאי החוק בישראל לשיטות משפט מתקדמות כמו אלו של ארה"ב וחלק ממדינות אירופה, ולצמצם את היקפם של הסדרי האפוטרופוסות, על הברוקרטיה הנלווית להם, לטובת הסדרים "רזים" בבירוקרטיה ובמעורבות שיפוטית. ייפוי כוח מתמשך נועד לתת לכך מענה.

מכשיר זה מאפשר לאדם להיערך מבעוד מועד להתדרדרות אפשרית במצבו, ולקבוע הסדרים מפורטים לטיפול בענייניו הרפואיים, הרכושיים או האישיים. באמצעות ייפוי הכוח מתמשך, יכול אדם להבטיח ניהול תקין ורציף של רכושו ועסקיו, גם אם חלילה מצבו הרפואי או התודעתי לא יאפשר לו לעשות כן בעצמו, והוא יכול להגדיר מבעוד מועד למי יפוי כוחו אלו פרודורות רפואיות הוא נכון לעבור.

רו"ח ועו"ד דניאל פסרמן, משרד גרוניצקי